

Nr. 2853/19.06.2023

Către,

MINISTERUL FINANȚELOR

În atenția domnului Alin CHITU – Secretar de stat

Ref: Clarificări privind tratamentul fiscal aplicabil în cazul distribuirii primelor de aport și a primelor de fuziune/divizare

Stimate domnule secretar de stat,

În cadrul rolului activ pe care autoritățile fiscale îl au în îndrumarea și asistența contribuabililor în temeiul Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, vă rugăm să ne sprijiniți în clarificarea următoarei spețe de natură fiscală privind tratamentul aplicabil în cazul distribuirii primelor de aport și a celor de fuziune/divizare către acționari/asociați, ca urmare a solicitărilor primite de la membrii Camerei Consultanților Fiscali cu privire la lipsa unor reglementări clare în acest sens.

I. Prezentarea situației de fapt

Noțiunile de prime de capital, prime de fuziune și prime de aport se regăsesc în legislația națională în Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014, cu modificările și completările ulterioare (denumite în continuare „Reglementările contabile”) și parțial în Normele metodologice privind reflectarea în contabilitate a principalelor operațiuni de fuziune, divizare, dizolvare și lichidare a societăților, precum și de retragere sau excludere a unor asociați din cadrul societăților, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 897/2015. Astfel, conform pct. 417 din Reglementările contabile, primele legate de capital cuprind primele de emisiune, fuziune, aport și de conversie, primele de emisiune fiind definite ca „diferență între prețul de emisiune de noi acțiuni sau părți sociale și valoarea nominală a acestora”, primele de fuziune ca „diferență între valoarea aportului rezultat din fuziune și valoarea cu care a crescut capitalul social al societății absorbante”, iar primele de aport ca „diferență între valoarea bunurilor aportate și valoarea nominală a capitalului social cu care au fost remunerate aceste aporturi”.

Legea societăților nr. 31/1990 face referire în cuprinsul său la noțiunile de prime de emisiune și prime de fuziune sau de divizare, fără a cuprinde noțiunea de prime de aport. De altfel, art. 220 din Legea societăților nr. 31/1990 reglementează la alin. (1) termenul în care trebuie plătite acțiunile

CAMERA CONSULTANȚILOR FISCALI

București, Str. Alexandru Constantinescu nr. 61, Sectorul 1, Cod poștal 011427

e-mail: office@ccfiscali.ro

emise în schimbul aporturilor în numerar, la alin. (2) termenul în care trebuie plătite acțiunile emise în schimbul aporturilor în natură, iar la alin. (3) termenul în care trebuie plătită prima de emisiune, atunci când aceasta a fost prevăzută, fără să se facă o distincție între primele emise în cazul aporturilor în numerar și cele emise în cazul aporturilor în natură. Astfel, interpretarea noastră este că noțiunea „*prime de emisiune*” în sensul Legii societăților nr. 31/1990 are un sens larg și cuprinde atât primele emise în cazul aporturilor în numerar, cât și cele emise în cazul aporturilor în natură (acestea din urmă fiind definite de legislația contabilă drept prime de aport și generic, împreună cu primele de fuziune/divizare și primele de conversie a obligațiilor în acțiuni, prime de capital).

În ceea ce privește legislația fiscală națională, respectiv Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare „*Codul fiscal*”), aceasta reglementează tratamentul fiscal în cazul primelor de emisiune, în cadrul art. 7 pct. 11, art. 23 lit. c) și art. 93 alin. (2) lit. f) și h), fără a face referire la celelalte tipuri de prime definite de legislația contabilă (respectiv primele de aport, primele de fuziune/divizare și primele de conversie a obligațiilor în acțiuni).

Astfel, având în vedere că Legea societăților nr. 31/1990 și Codul fiscal folosesc preponderent sau chiar exclusiv noțiunea „*prime de emisiune*”, este neclar dacă această noțiune este folosită în sens larg și cuprinde și celelalte tipuri de prime definite de legislația contabilă, respectiv primele de aport, primele de fuziune și divizare și primele de conversie a obligațiilor în acțiuni. Clarificarea acestui aspect este primordial pentru a putea determina cu certitudine tratamentul fiscal aplicabil acestor tipuri de prime. Lipsa de claritate a modului cum sunt folosite aceste noțiuni de legislația fiscală și neconcordanța între aceasta și legislația contabilă cu privire la noțiunile respective, naște o serie de semne de întrebare în rândul contribuabililor și contravine principiului certitudinii impunerii enunțat de însuși Codul fiscal.

O primă sursă de incertitudine o reprezintă lipsa de claritate cu privire la posibilitatea distribuirii directe a primelor de capital către asociați/acționari.

Prevederile legale existente atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivelul legislației primare și secundare din România, nu sunt clare cu privire la posibilitatea de a distribui direct către acționari/asociații unei societăți comerciale primele de capital, așa cum poate reieși din cele urmează:

- i) potrivit art. 17 alin. (3) din Directiva (UE) 2017/1132 A Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale: „*Cuantumul distribuirii către acționari nu poate depăși cuantumul profiturilor de la sfârșitul ultimului exercițiu financiar plus eventualele profituri reportate și sume retrase din rezerve disponibile în acest scop, minus orice pierderi reportate și sume depuse în rezerve în conformitate cu legea sau statutul.*” Astfel că, în conținutul Directivei nu există o prevedere clară în ceea ce privește posibilitatea de a distribui primele de capital.
- ii) conform art. 272¹ din Legea societăților nr. 31/1990, constituie infracțiune încasarea sau plata de „*dividende, sub orice formă, din profituri fictive ori care nu puteau fi distribuite, în lipsa situației financiare anuale sau contrar celor rezultate din aceasta*”.

Astfel că, posibilitatea de distribuire directă către acționari/asociați a primelor de capital nu este reglementată în legislație, neexistând o interdicție clară în acest sens, dar nici o prevedere care să fie interpretată ca o permisiune de a face aceasta distribuire directă.

Nici din punct de vedere contabil, nu există o interdicție cu privire la distribuirea directă acestor prime către acționari/asociați, dar funcționalitatea contului de prime de capital, respectiv contul 104 "Prime de capital", care cuprinde conturile analitice 1041 "Prime de emisiune", 1042 "Prime de fuziune/divizare", 1043 "Prime de aport" și 1044 "Prime de conversie a obligațiunilor în acțiuni", nu prevede o corespondență cu contul 456 "Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul".

Din punct de vedere fiscal, Codul fiscal reglementează tratamentul fiscal în cazul distribuirii de prime de emisiune către participanți în cadrul art. 7 pct. 11 și art. 93 alin. (2) lit. h):

- art. 7 pct. 11: *“dividend - o distribuire în bani sau în natură, efectuată de o persoană juridică unui participant, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică, exceptând următoarele:”*

[...]

e) distribuirea de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant;

[...]

- art. 93 alin. (2) lit. h): *„Nu generează venituri impozabile următoarele:*

[...]

h) distribuirea de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant la persoana juridică;

[...]

Această situație este tratată distinct de situația în care primele de emisiune sunt încorporate în capitalul social (aceasta din urmă este reglementată în cadrul art. 7 pct. 11 lit. a), art. 23 lit. c) și art. 93 alin. (2) lit. f). Totuși, scopul Codului fiscal este de a reglementa tratamentul fiscal al unei operațiuni, nu și posibilitatea efectuării ei. Pe de altă parte, reglementarea din punct de vedere fiscal a unei situații care nu ar putea exista în practică, fiind contrară prevederilor altor legi și acte normative ar fi lipsită de sens.

În acest caz, întrucât nu există prevederi clare care să indice posibilitatea distribuirii directe a primelor de capital, chiar dacă legislația fiscală reglementează în mod distinct această situație, în practică, societățile iau în calcul următoarele variante în ceea ce privește primele de aport și cele de fuziune/divizare:

- A. fie transferul sumelor aferente primelor de aport și celor de fuziune/divizare în contul de rezerve și distribuirea rezervelor către acționari/asociați;**
B. fie încorporarea primelor de aport și a celor de fuziune/divizare în capitalul social, urmată de reducerea capitalului social.

Prezentăm în continuare prevederile fiscale aplicabile fiecăreia din celor două alternative descrise anterior, și atragem atenția asupra celorlalte surse de incertitudine legate de distribuirea primelor de capital.

A. Transferul sumelor aferente primelor aport și a celor de fuziune/divizare în contul de rezerve și distribuirea rezervelor către acționari/asociați

Această variantă presupune pentru început transferul primelor de capital într-un cont de rezerve – contul 1068 "Alte rezerve", operațiune permisă de Reglementările contabile, care prevede o corespondență a conturilor în acest sens.

Ulterior, ca pas următor, are loc distribuirea directă din contul de rezerve către asociați, în numerar, a sumei transferate din contul de prime de capital. În cuprinsul Legii societăților nr. 31/1990 nu se restricționează distribuirea directă a rezervelor către acționari/asociați, restricția existând doar în cazul rezervelor care nu pot fi distribuite conform legii în vigoare sau actului constitutiv al societății.

O interdicție expresă de distribuire a rezervelor se regăsește în cadrul Reglementărilor contabile și se referă la rezervele legale și rezervele din reevaluare nerealizate. Astfel, se poate interpreta faptul că orice alte rezerve, precum cele constituite din prime de capital, se pot distribui direct acționarilor/asociaților.

Cât privește tratamentul fiscal, Codul fiscal nu reglementează distinct modul de impozitare al sumelor primite de acționari/asociați din distribuirea de rezerve. Pe de altă parte, art. 7 pct. 11) definește termenul de dividend ca reprezentând “o distribuire în bani sau în natură, efectuată de o persoană juridică unui participant, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică”, din care sunt excluse anumite distribuiri către acționari/asociați expres menționate în textul de lege și anume:

- “a) distribuirea de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, ca urmare a unei operațiuni de majorare a capitalului social, potrivit legii;*
- b) distribuirea efectuată în legătură cu dobândirea/răscumpărarea titlurilor de participare proprii de către persoana juridică;*
- c) distribuirea în bani sau în natură, efectuată în legătură cu lichidarea unei persoane juridice;*
- d) distribuirea în bani sau în natură, efectuată cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii;*
- e) distribuirea de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant;*
- f) distribuirea de titluri de participare în legătură cu operațiuni de reorganizare, prevăzute la art. 32 și 33.”*

Astfel, analizând prevederile menționate în Codul fiscal, se poate interpreta faptul că nu se exclude în mod expres din definiția termenului de dividend distribuirea de rezerve către acționari/asociați, astfel încât distribuirea acestor rezerve ar putea fi asimilată unei distribuiri de dividende din punct de vedere fiscal, taxabilă în mod similar cu dividendele.

Astfel, în cazul acționarilor/asociațiilor persoane juridice române, plătitoare de impozit pe profit, conform prevederilor art. 23 lit. a) din Codul fiscal, dividendele primite de la o altă persoană juridică română sunt venituri neimpozabile la calculul impozitului pe profit. În cazul acționarilor/asociațiilor persoane juridice române, plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor, conform prevederilor art. 53 alin. (1) lit. n) din Codul fiscal, dividendele primite de la o altă persoană juridică română se scad din baza impozabilă.

Aceste venituri se supun impozitului pe dividende de 8% prevăzut de art. 43 din Codul fiscal, cu excepțiile prevăzute la alin. (4) al art. 43 (dacă persoana juridică beneficiară a dividendelor deține minimum 10% din titlurile de participare ale persoanei juridice române care plătește dividendele, pe o perioadă de un an împlinit până la data plății acestora inclusiv și sunt îndeplinite și celelalte condiții prevăzute la alin. (4)).

În cazul acționarilor/asociațiilor persoane fizice române, veniturile din dividende se impozitează cu cota de 8%, în conformitate cu prevederile art. 91 lit. a), coroborate cu cele ale art. 97 alin. (7) din Codul fiscal.

În cazul acționarilor/asociațiilor nerezidenți, persoane juridice și fizice, în conformitate cu prevederile art. 223 alin. (1) lit. a), coroborate cu prevederile art. 224 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal, veniturile din dividende se impozitează cu cota de 8%, cu respectarea prevederilor Convențiilor de evitare a dublei impuneri și legislației Uniunii Europene.

În acest sens, date fiind cele descrise anterior, întrucât prevederile legale nu oferă suficiente informații privind modul de impozitare al sumelor aferente rezervelor distribuite, solicităm clarificări privind interpretarea potrivit căreia rezervele din prime de capital (prime de emisiune, de aport, de fuziune/divizare de conversie a obligațiunilor în acțiuni) distribuite acționarilor/asociațiilor de persoane juridice române sunt asimilate dividendelor și se supun aceluiași tratament fiscal aplicabil veniturilor din dividende.

B. Încorporarea primelor de aport și a celor de fuziune/divizare în capitalul social, urmată de reducerea capitalului social

Această alternativă presupune ca prim pas încorporarea primelor de aport în capitalul social, urmând ca în al doilea pas, să se reducă capitalul social în vederea distribuirii proporționale către acționari/asociați.

Din punct de vedere fiscal, o distribuire de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, ca urmare a unei operațiuni de majorare a capitalului social, înregistrate ca urmare a încorporării **primelor de emisiune** se tratează astfel:

- se exclude din definiția dividendului, potrivit art. 7 pct. 11, lit. a): „o distribuire de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, ca urmare a unei operațiuni de majorare a capitalului social”;
- din punct de vedere al impozitului pe profit, potrivit art. 23 lit. c) din Codul fiscal, este considerată venit neimpozabil: “valoarea titlurilor de participare noi sau sumele reprezentând majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de participare. Acestea sunt impozabile la data cesionării, transmiterii cu titlu gratuit, retragerii capitalului social sau lichidării persoanei juridice la care se dețin titlurile de participare, cu excepția celor aferente titlurilor de participare pentru care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la lit. i) și j)”. În fapt, la nivelul acționarilor/asociațiilor persoane juridice române, plătitoare de impozit pe profit, titlurile de participare noi primite sau suma cu care se majorează valoarea nominală a acestora, ca urmare a încorporării primelor de emisiune în capitalul social reprezintă venituri neimpozabile din perspectiva impozitului pe profit, urmând a se impozita la data cesionării, respectiv la data transmiterii cu titlu gratuit, retragerii capitalului social sau lichidării persoanei juridice, cu anumite excepții.
- din punct de vedere al impozitului pe venitul microîntreprinderilor, distribuirea de titluri de participare noi, definite la art. 7, sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de valoare reprezintă venituri impozabile, în lipsa unei excepții exprese.
- din punct de vedere al impozitului pe venit, la nivelul acționarilor/asociațiilor persoane fizice române, potrivit art. 93 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal, nu generează venituri impozabile: “distribuirea de titluri de participare noi, definite la art. 7, sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de valoare, efectuată de o persoană juridică unui participant la persoana juridică, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică”. Astfel că majorarea capitalului social din prime de emisiune, nu generează venituri impozabile la nivelul acționarilor/asociațiilor persoane fizice.
- din punct de vedere al impozitului pe veniturile nerezidenților, legislația în vigoare nu prezintă o reglementare expresă în acest sens care să prevadă obligația de impozitare în astfel de situații și, întrucât distribuțiile de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, ca urmare a unei operațiuni de majorare a capitalului social, nu constituie dividend și nu sunt asimilate niciunei alte categorii de venituri supuse impozitului pe veniturile nerezidenților în conformitate cu prevederile art. 223 din Codul fiscal, aceste venituri nu se impozitează.

Precizăm faptul că legislația în vigoare, mai precis prevederile Codului fiscal menționate anterior, tratează doar primele de emisiune, fără să se specifice clar dacă și pentru celelalte prime de capital se aplică același tratament fiscal.

În acest sens, întrucât prevederile legale nu oferă suficiente informații privind tratamentul fiscal aplicabil în cazul primelor de aport sau de fuziune/divizare, în sensul în care ar trebui tratate fiscal ca

și primele de emisiune, din lipsa unor alte prevederi clare, solicităm clarificări privind interpretarea textului de lege în ceea ce privește tratamentul primelor de aport și de fuziune/divizare. Astfel, solicităm confirmarea dacă textul de lege trebuie interpretat în sensul în care orice alte prime decât cele de emisiune ar trebui impozitate similar primelor de emisiune. În caz contrar, vă rugăm să ne spuneți care este tratamentul fiscal aplicabil distribuirii de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării primelor de aport sau de fuziune/divizare la persoanele juridice la care se dețin titluri.

În ceea ce privește al doilea pas, cel al reducerii capitalului social în vederea distribuirii către acționari/asociați, Codul fiscal prevede următorul tratament fiscal:

- se exclude din definiția dividendului, potrivit art. 7 pct. 11 lit. d): *„distribuire în bani sau în natură, efectuată cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii”*;
- din punct de vedere al impozitului pe profit, potrivit art. 23 lit. o) din Codul fiscal coroborat cu pct. 12 alin. (6) din normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, *sumele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturile acționarilor/asociaților, cu ocazia reducerii capitalului social*, reprezintă venituri neimpozabile. Dar, atunci când reducerea capitalului social este mai mare decât capitalul aportat de acționari/asociați, diferența distribuită peste capitalul aportat constituie venituri impozabile la calculul impozitului pe profit al acționarilor/asociaților, persoane juridice, plătitoare de impozit pe profit.
- din punct de vedere al impozitului pe venitul microîntreprinderilor, veniturile obținute din reducerea capitalului social la nivelul societăților la care se dețin acțiuni/părți sociale reprezintă venituri impozabile, în lipsa unei exceptări exprese.
- din punct de vedere al impozitului pe venit, la nivelul acționarilor/asociaților persoane fizice române, conform art. 93 alin. (2) lit. g) din Codul fiscal, distribuirea în bani sau în natură, efectuată ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi, cu ocazia reducerii capitalului social nu reprezintă venituri impozabile. Veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi, sunt asimilate veniturilor din lichidare, supuse impozitului pe venit în cotă de 10%, conform prevederilor art. 94 alin. (11) conform căruia *„se consideră venituri din lichidarea unei persoane juridice, din punct de vedere fiscal, și veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, potrivit legii, altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi.”*
- din punct de vedere al impozitului pe veniturile nerezidenților, conform art. 223 alin. (1) lit. o) din Codul fiscal, veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi, sunt asimilate veniturilor din lichidare astfel: *„se consideră venituri din lichidarea unui rezident, din punct de vedere fiscal, și veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social, potrivit legii, altele decât cele primite ca urmare a restituirii cotei-părți din aporturi.”*, iar acestea sunt supuse impozitului pe venit în cotă de 10%, în cazul persoanelor fizice nerezidente (conform art. 224 alin. (4) lit. c¹) din Codul fiscal), respectiv 16%, în cazul persoanelor juridice nerezidente (conform art. 224 alin. (4) lit. d din Codul fiscal).

De asemenea, atragem atenția asupra faptului că impozitarea distribuirii de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a

încorporării primelor de aport sau de fuziune/divizare la persoanele juridice la care se dețin titluri și impozitarea ulterioară a veniturile obținute în cazul reducerii capitalului social ar însemna dubla impozitare a aceluiași venit obținut de acționarul/asociatul unei persoane juridice române. Prin urmare, se impune o clarificare a tratamentului fiscal al acestor operațiuni.

II. Solicitare

Având în vedere cadrul legal invocat și aspectele mai sus detaliate, vă rugăm să aveți amabilitatea de a ne aduce clarificări privind următoarele:

- (i) modul de impozitare în cazul distribuirii către acționari/asociați a rezervelor constituite din prime de capital (prime de emisiune, de aport sau de fuziune/divizare), respectiv dacă acestea sunt asimilate dividendelor și se supun aceluiași tratament fiscal aplicabil veniturilor din dividende;
- (ii) modul de impozitare în cazul majorării de capital social din prime de aport sau de fuziune/divizare, respectiv dacă distribuirea de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, înregistrate ca urmare a încorporării primelor de aport sau de fuziune/divizare la persoanele juridice la care se dețin titluri se supun aceluiași tratament fiscal aplicabil primelor de emisiune sau, în caz contrar, dacă acestea se vor considera venituri impozabile la nivelul acționarilor/asociaților persoane juridice române, plătitoare de impozit pe profit sau impozit pe veniturile microîntreprinderilor, la nivelul acționarilor/asociaților persoane fizice române. Totodată, vă rugăm să ne confirmați că acestea nu se supun impozitului pe veniturile nerezidenților la nivelul acționarilor/asociaților persoane juridice și fizice nerezidente, având în vedere că ele sunt excluse din definiția dividendului și nu sunt asimilate niciunei alte categorii de venituri supuse impozitului pe veniturile nerezidenților în conformitate cu prevederile art. 223 din Codul fiscal.

În speranța obținerii unui răspuns cu celeritate, vă mulțumim anticipat.

Cu deosebită considerație,

Dan Manolescu
Președinte CCF